

Stodola, Jiří

Obsah

In: Stodola, Jiří. *Filosofie informace - metateoretická analýza pojmu informace a hlavních paradigmat informační vědy*. Vydání první Brno: Masarykova univerzita, 2015, pp. [5]-[7]

ISBN 978-80-210-8011-9

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/134799>

Access Date: 21. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Obsah

Předmluva	11
1 Metateorie a teorie	12
2 Proč filosofie informace?	13
3 Filosofie a speciální věda	14
3.1 Speciální věda proti filosofii	14
3.2 Filosofie proti speciální vědě	15
3.3 Vztah filosofie a speciální vědy	15
4 Předmět práce	18
5 Struktura práce	20
6 Cíl	20
7 Metodologie a metody	21
8 Terminologická poznámka	22
8.1 Slovník pojmů z oblasti filosofie informace a informační vědy	22
8.2 Slovník pojmů aristotelsko-tomistické filosofie	23
I. část – epistemologie	27
1 Úvod	29
2 Informace a epistemologie	30
2.1 Informace a podstata poznání	31
2.1.1 <i>Objekt a subjekt</i>	32
2.2 Informace a struktura poznání	33
2.2.1 <i>Epistemologické školy</i>	34
2.2.2 <i>Individualismus vs. kolektivismus</i>	34
2.3 Epistemologie a informace	35
2.4 Závěr	36
3 Informace v pojetí jednotlivých epistemologických škol	37
3.1 Racionalismus	37
3.2 Historismus a sociální konstruktivismus	39
3.3 Empirismus	40
3.4 Pragmatismus	41
3.5 Realismus	42
3.6 Doménová analýza	44
3.7 Závěr	45
4 Definice a klasifikace pojmu informace u vybraných autorů: analýza diskursu ...	47
4.1 Empirismus a racionalismus (logický pozitivismus): Luciano Floridi	50
4.2 Pragmatismus a sociální konstruktivismus: Joseph Goguen	54
4.3 Realismus: Robert Losee	56
4.4 Závěr	60
5 Pracovní definice informace	61
5.1 Metoda	61
5.1.1 <i>Nutné a postačující podmínky</i>	62

5.2	Pracovní definice informace	63
5.3	Objektivní informace	65
5.3.1	<i>Informace jsou data</i>	65
5.3.2	<i>Data jsou správně uspořádaná</i>	66
5.3.3	<i>Data jsou o něčem – jsou smysluplná</i>	67
5.3.4	<i>Data jsou pravdivá</i>	68
5.4	Subjektivní informace.....	69
5.4.1	<i>Data přinášejí nový poznatek</i>	69
5.4.2	<i>Data jsou relevantní</i>	69
5.4.3	<i>Data jsou použitelná</i>	70
5.5	Závěr	71
6	Závěr.....	72
II.	část – metafyzika	73
1	Úvod	75
2	Rozsah pojmu informace	76
2.1	Rozsah pojmu.....	76
2.2	Definice informace	77
2.3	Konceptuální analýza.....	79
2.4	Pojem informace a informační věda	83
2.5	Závěr	85
3	Informace jako univokální, ekvivokální a analogický pojem.....	87
3.1	Úvod.....	87
3.2	Termín a pojem.....	88
3.3	Co je univokace, ekvivokace a analogie?.....	90
3.4	Je informace termín ekvivokální?	95
3.5	Je informace pojem univokální?	96
3.6	Proč je informace pojem analogický?.....	100
3.7	Závěr	101
4	Informace jako univokální, ekvivokální a analogický pojem: analýza diskursu ...	102
4.1	Informace jako univokální pojem: Zbigniew J. Gackowski	102
4.2	Informace jako ekvivokální pojem: Josef Šmajš.....	106
4.3	Informace jako analogický pojem: Marcia J. Batesová.....	110
4.4	Závěr	113
5	Metafyzická definice a klasifikace informace.....	114
5.1	Úvod.....	114
5.2	Definice a klasifikace	114
5.3	Substanciální a akcidentální změna jako informační proces	118
5.4	Vnitřní strukturní informace substanciální	119
5.5	Vnitřní strukturní informace akcidentální.....	120
5.6	Sémantická (epigenetická) informace (akcidentální)	121
5.7	Vnější strukturní informace sociokulturní.....	123
5.8	Závěr	124
6	Závěr.....	125

III. část – informační věda	131
1 Úvod	133
2 Předmět informační vědy a vzdělávání informační pracovníků a vědců.....	134
2.1 Co je věda?	135
2.2 Klasifikace věd.....	136
2.3 Předmět informační vědy.....	139
2.4 Model komunikace a informační systém	140
2.5 Model komunikace a předmět informační vědy.....	142
2.6 Vzdělávání informačních pracovníků a vědců	146
2.7 Závěr	148
3 Tři základní paradigmatata informační vědy	150
3.1 Paradigmatické obraty	150
3.2 Současné pojetí jednotlivých paradigmat	152
3.2.1 <i>Objektové paradigma</i>	152
3.2.2 <i>Kognitivní paradigma</i>	153
3.2.3 <i>Sociálně-doménové paradigma</i>	155
3.3 Srovnání paradigmat	157
3.4 Závěr	159
4 Realistický model domény	161
4.1 Jednotlivá paradigmatata a model domény	162
4.2 Subjekt	163
4.3 Objekt	164
4.4 Komunikace	164
4.5 Model domény	165
4.6 Doména, informační systém a uživatel.....	169
4.7 Závěr	170
5 Závěr.....	172
Epilog	173
Summary	176
Literatura	177

